

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova (Službeni list Republike Kosova, br. 77/16. avgust 2010) i člana 4. stav 3, člana 60. člana 61. i člana 62. Zakona br. 05/L-045 o osiguranju (Službeni list Republike Kosova, br. 38/24. decembar 2015), Odbor Centralne banke Kosova u sednici održanoj 23. februara 2017. usvojio je:

UREDBA O OBRAČUNU MINIMALNE GRANICE SOLVENTNOSTI, ADEKVATNOSTI KAPITALA I GARANTNOG FONDA ZA NEŽIVOTNE OSIGURAVAČE

Član 1

Cilj i delokrug

1. Ova uredba utvrđuje način obračuna minimalne granice solventnosti, adekvatnosti kapitala i garancijskog fonda za neživotne osiguravače, kao i rokove, oblike, sadržaj i način izveštavanja u CBK. Isto tako ova uredba opisuje detaljno i druge elemente koji se obuhvataju u obračun kapitala, kao što su:
  - 1.1 detaljne karakteristike instrumenata subordiniranog duga, kao i
  - 1.2 nelikvidna sredstva i drugi elementi koji se odbijaju od kapitala.
2. Ova uredba se primenjuje za sve osiguravače i ogranke stranih osiguravača koji su licencirani od Centralne banke Republike Kosova za obavljanje delatnosti na Kosovu.

Član 2

Definicije

1. Svi upotrebljeni pojmovi u ovoj Uredbi imaju isti značaj sa utvrđenim pojmovima u članu 3. Zakona br. 05/L-045 o Osiguranju (u nastavku Zakon o osiguranju) i/ili sa definicijama u nastavku za potrebe ove Uredbe:
  - 1.1. *Garantni fond* – predstavlja iznos zahtevanih sredstava u gotovini, ili ekvivalentni iznos sa vrednošću gotovine, koja treba da se održava u svakom trenutku od osiguravača i ogranaka stranih osiguravača koji su licencirani u Republici Kosova prema Zakonu o osiguranju, i koristi se samo u slučaju kada se osiguranci rizikuju od insolventnosti ili od nemogućnosti ispunjavanja finansijskih obaveza od osiguravača.
  - 1.2. *Račun garantnog fonda* – označava račun od poverenja koji se otvara u ime garantnog fonda, koji treba da se održava u svakom trenutku i ne može se dodirnuti bez odobrenja CBK-a.
  - 1.3. *Solventnost* – označava iznos sredstava osiguravača koja prelaze svaku obavezu ili odgovornost, odbijajući od njih svaka nematerijalna sredstva.

- 1.4. *Raspoloživi kapital* – označava iznos osnovnog kapitala i dodatnog kapitala koji su utvrđeni ovom uredbom uključujući i svaki odbijen element u obračunu solventnosti.
- 1.5. *Zahtevani nivo solventnosti* – označava minimalni zahtevani iznos raspoloživog kapitala, koji treba da se održava u svakom trenutku prema zahtevima ove uredbe.
- 1.6. *Odbijeni elementi* – označava iznos kapitalnih elemenata koji se ne priznaju u obračunu solventnosti.
- 1.7. *Iznos premija osiguranja* – označava iznos pisanih bruto premija bez PDV-a od direktnog osiguranja, reosiguranja i saosiguranja za jednu finansijsku godinu odbijajući sa ovog iznosa iznos otkazanih premija za finansijsku godinu.
- 1.8. *Iznos zarađenih bruto premija* – označava iznos zarađenih premija tokom jedne finansijske godine ne odbijajući deo reosiguravača i/ili saosiguravača¹.
- 1.9. *Nastale bruto štete* – označava iznos nastale štete tokom jednog obračunskog perioda ne odbijajući deo reosiguravača i/ili saosiguravača.
- 1.10. *Nastale neto štete* – označava iznos nastale štete tokom obračunskog perioda nakon odbijanja dela reosiguravača i/ili saosiguravača².

Član 3

Kapital osiguravača

1. Osiguravači trebaju u svakom trenutku posedovati dovoljnog kapitala da bi održavali svoju solventnost.
2. Solventnost se sastoji od sredstava osiguravača koje su oslobođene od svake predvidljive obaveze/odgovornosti, odbijajući od njih svako sredstvo koja se odbija prema ovoj uredbi.
3. U obračun kapitala osiguravača treba uzeti u obzir elemente osnovnog kapitala, koji su utvrđeni članom 4. ove uredbe, dodatnog kapitala utvrđenim u članu 5. ove uredbe kao i elemente koji se odbijaju od kapitala, koji su utvrđeni u članu 6. ove uredbe. Obračunat kapital na ovaj način priznavaće se kao raspoloživi kapital.

Član 4

Osnovni kapital

1. Na obračunu osnovnog kapitala osiguravača obuhvataju se sledeći elementi:
  - 1.1 Akcijski kapital osiguravača uplaćen u gotovini koji se sastoji od obično izdatih akcija;
  - 1.2 Kapitalne rezerve (rezerve priznate zakonom i slobodne rezerve), koje ne korespondiraju sa obavezama koje proističu iz ugovora o osiguranju;

---

¹ Deo reosiguravača i/ili saosiguravača označava – ustupljen deo u reosiguranju i/ili saosiguranju kao i svaku izmenu u rezervama za nezarađene premije koje pripadaju reosiguranju i/ili saosiguranju.

² Označava obračunske iznose potraživanja reosiguravača i/ili saosiguravača za tete, kao i svaku izmenu u rezervama za tete koje pripadaju reosiguravačima i/ili saosiguravačima.

- 1.3 Prenošeni profit iz prethodnih obračunskih perioda, profit poslednjeg obračunskog perioda overen od spoljnog revizora i usvojen od Generalne skupštine akcionara, nakon odbijanja dividende koja se isplaćuje.
2. U obračunu osnovnog kapitala osiguravača, sledeći elementi smatraće se elementi koji se odbijaju:
  - 1.1 Sopstvene otkupljene akcije;
  - 1.2 Ulaganja u nematerijalna sredstva;
  - 1.3 Prenošeni gubici i gubici tekuće godine;
  - 1.4 Razlika između rezervi za diskontirane i nediskontirane štete (u slučajevima kada se primenjuje i odobrava od CBK-a).

Član 5

Dodatni kapital

1. U obračunu dodatnog kapitala osiguravača obuhvataju se sledeći elementi:
  - 1.1 Akcijski kapital osiguravača, koji se sastoji od izdavanja preferencijalnih akcija prema njihovom nominalnom iznosu isplaćenom u obliku gotovine u kapital osiguravača.
  - 1.2 Instrumenti subordiniranog duga, utvrđeni u članovima 15, 16. i 17. ove uredbe.
  - 1.3 Kapitalne rezerve koje se nadovezuju sa preferencijalnim akcijama.
  - 1.4 Drugi elementi kapitala, koji se razlikuju od obuhvaćenih elemenata u osnovnom kapitalu, ali koji su po svojoj prirodi deo kapitala osiguravača.
2. Instrumenti subordiniranog duga su hartije od vrednosti i drugi finansijski elementi koji ovlašćuju nosioca u slučaju stečaja ili likvidnosti izdavaoca o isplati, tek nakon što su otplaćene potraživanja drugih poverilaca. Ovaj instrument će se priznati u obračunu osnovnog kapitala samo u slučaju da ispunjava uslove, koji su utvrđeni u članovima 15, 16 i 17 ove uredbe.
3. Drugi elementi, navedeni u tački 1.4, ovog člana, su rezerve koje su proizašle iz procene sredstava koje nemaju izuzetnu prirodu, kao što su: rezerva od procene zemljišta i objekata, rezerva od procene finansijskih sredstava i rezerve od procene drugih sredstava.
4. U obračunu kapitala osiguravača, elementi dodatnog kapitala utvrđeni u stavu 1. ovog člana mogu se uzeti u obzir do maksimalnih 50% raspoloživog kapitala ili minimalne zahtevane margine solventnosti, obračunate sa osnovom premije i sa osnovom štete, koja god je niža.
5. Nezavisno od odredbe u stavu 4. ovog člana, instrumenti subordiniranog duga sa fiksnim rokom dospeća kao i isplaćen kapital na osnovu preferencijalnih akcija sa određenim vremenom trajanja, uzimaće se u obzir samo do maksimalnih 25% osnovnog kapitala ili minimalne zahtevane margine solventnosti, obračunate sa osnovom premije i sa osnovom štete prema ovoj uredbi, koja god je niža.

Član 6

Elementi koji se odbijaju u obračunu kapitala

1. U obračunu kapitala osiguravača (raspoloživog kapitala) koji se sastoji od iznosa osnovnog kapitala i dodatnog kapitala odbijace se sledeći elementi:
  - 1.1. Učešća ili vlasništva u imovini drugih osiguravajućih društava, reosiguranja, kontrolne grupe osiguranja, banaka i/ili ogranaka stranih banaka, posredničkih kompanija, društava za upravljanje kao i drugih finansijskih institucija;
  - 1.2. Ulaganja u instrumentima subordiniranog duga i druga ulaganja u navedenim subjektima u tački 1.1 ovog člana, koje se za potrebe usklađenosti sa zahtevima adekvatnosti kapitala ovih subjekata, uzimaće se u obzir tokom obračuna njihovog kapitala;
  - 1.3. Nelikvidna sredstva.
2. Nelikvidna sredstva utvrđene u tački 1.3 ovog člana su:
  - 1.1 Akcije koje nisu navedene u regulisanim tržištima;
  - 1.2 Krediti, potraživanja, i sve transakcije sa nadovezanim strankama, izuzev transakcija koje se rade sa reosiguravačima u ime delatnosti osiguranja;
  - 1.3 Krediti od i za brokere i agente;
  - 1.4 Potraživanja na osnovu premije i potraživanja na osnovu reosiguranja preko 180 dana;
  - 1.5 Drugi poverioci i ostala neto potraživanja od provizije, sa zakašnjenjem od preko 365 dana, koje ne proizilaze direktno od delatnosti osiguranja;
  - 1.6 Zahtevi poverioca, koji su u procesu bankrotiranja, i/ili zahtevi koji proističu od urađenih ulaganja u jednom subjektu koji je predmet postupaka bankrotiranja;
  - 1.7 Zahtevi ili potraživanja na pravno spornom osnovu;
  - 1.8 Dugoročna ulaganja u imovine i objekte kao i prava na nepokretne imovine koje ne ispunjavaju uslove prema članu 7. stav 1. tačka c) Pravilnika o ulaganju sredstava u pokrivanje tehničke i matematičke provizije kao i ulaganje osnovnog kapitala, i koje su urađene bez prethodnog odobrenja CBK-a;
  - 1.9 Druga materijalna ulaganja za koje osiguravač ne poseduje potrebnu dokumentaciju o njihovom vlasništvu;
  - 1.10 Odložena poreska sredstva;
  - 1.11 Unapred plaćeni troškovi, izuzev odloženih troškova pokrivena osiguranjem, koji su utvrđeni Uputstvom CBK-a na snagu „o obračunu i evidentiranju odloženih troškova nabavke u Finansijskim pregledima“;
  - 1.12 50% od ukupnog iznosa drugih sredstava, koje nisu oslobođene od svake predvidljive odgovornosti ili obaveze;
  - 1.13 Druga sredstva, koja se ne konvertuju lako u gotovini u vreme kada je potrebno za ispunjavanje finansijskih obaveza kada one dospeju.

Član 7

Adekvatnost kapitala, zahtevani nivo solventnosti

1. Kapital osiguravača koji obavljaju aktivnosti sa kategorijama neživotnog osiguranja kao i kapital osiguravača koji obavljaju aktivnosti u oblasti reosiguranja ne treba da je niži od zahtevanog nivoa solventnosti osiguravača.
2. Zahtevan nivo solventnosti osiguravača je najviši iznos između garantnog fonda koji je utvrđen u članu 8. ove uredbe i 150 odsto minimalne margine solventnosti, utvrđena prema ovom članu, koja god je veća između obračuna sa osnovom premije ili štete.
3. Margina solventnosti sa osnovom premije biće obračunata kao u nastavku:
  - 3.1. Iznos premija osiguranja koje pripadaju jednoj finansijskoj godini do 10 miliona evra umnožiće se sa 0.18, dok svaki iznos nakon prelaska iznosa od 10 miliona evra umnožiće se sa 0.16, i u ovom slučaju premije osiguranja sastojaće se od iznosa pisanih premija ili iznosa bruto zarađenih premija ne odbijajući deo reosiguranja i/ili saosiguranja, koja god od ovih je veća;
  - 3.2. Iznos umnoženih proizvoda sa odgovarajućim faktorima prema tački 3.1 umnožiće se sa odnosom koji rezultira između:
    - 3.2.1. bruto iznosa nastale štete u tri zadnje godine (isplaćene štete plus svaka izmena u rezervama za štete), nakon odbijanja nadoknadivih iznosa³ od reosiguranja ili saosiguranja, kao i
    - 3.2.2. bruto iznosa nastale štete u zadnje tri godine (isplaćene štete plus svaka izmena u rezervama za štete), bez odbitka nadoknadivih iznosa od reosiguranja ili saosiguranja.
    - 3.2.3. dobijen rezultat iz ovog odnosa ni u jednom slučaju ne može rezultirati manji od 0.5. ukoliko je ovaj odnos manji od 0.5, onda će se iznos proizvoda od tačke 3.2, stav 3. ovog člana, umnožiti sa 0.5.
  - 3.3. U obračunu iznosa premija osiguranja za jednu finansijsku godinu, premije u vezi sa kategorijama osiguranja 11, 12 i 13, utvrđene u članu 7. Zakona o osiguranju povećaće se za 50%.
  - 3.4. U obračunu iznosa premija osiguranja za jednu finansijsku godinu, premije će biti povećane i za iznos dobijenih premija od reosiguranja.
  - 3.5. Od ovog iznosa, odbijaće se ukupan iznos premija osiguranja, koje su otkazane u zadnjoj finansijskoj godini.
4. Margina solventnosti sa osnovom štete biće obračunata kao u nastavku:
  - 4.1. Godišnji prosek bruto isplaćene štete u zadnje tri finansijske godine uključujući ovde i svaku izmenu u rezervama za štete ne odbijajući iznose za štete koje se pokrivaju od reosiguravača i/ili saosiguravača, do 7 miliona evra umnožiće se sa 0.26, dok iznos preko 7 miliona evra umnožiće se sa 0.23.

---

³ Obuhvata sva potraživanja od reosiguravača i saosiguravača za štete, uključujući ovde i svaku izmenu u rezervama za štete koje pripadaju reosiguravačima i/ili saosiguravačima.

- 4.2. Iznos umnoženih proizvoda sa gore navedenim faktorima u tački 3.1, stav 3. ovog člana, umnožiće se sa odnosom koji rezultira između:
  - 4.2.1. iznosa bruto isplaćenih šteta u zadnje tri godine (uključujući ovde svaku izmenu u rezervama za štete), nakon odbijanja nadoknadivih iznosa⁴ od reosiguranja i saosiguranja, i
  - 4.2.2. iznosa bruto isplaćenih šteta (uključujući ovde i svaku izmenu u rezervama za štete), bez odbitka nadoknadivih iznosa od reosiguranja i (ili saosiguranja.
- 4.3. U obračunu godišnjih iznosa bruto nastale štete, iznosi štete u vezi sa kategorijama osiguranja 11, 12, i 13 prema članu 7. Zakona o osiguranju povećaće se za 50%;
- 4.4. U obračunu godišnjih iznosa bruto nastale štete, dodaje se i iznos nastale štete koja pripada reosiguranju i/ili saosiguranju.
5. U obračunu bruto nastale štete, utvrđen u stavu 3. tačka 3.1, ovog člana, kao preporuka će se upotrebiti aritmetički prosek za tri zadnje finansijske godine.
6. Izuzev stava 4. ovog člana, u slučaju kada osiguravači osiguravaju rizike prema kreditima, olujama, gradu ili mrazu, kao preporuka u obračunu bruto iznosa štete uzeće se aritmetički prosek za sedam zadnje finansijske godine.
7. Izuzev stava 1. ovog člana, zahtevana margina solventnosti za prvu godinu aktivnosti osiguravača biće obračunata u skladu sa stavom 2. ovog člana.
8. U slučaju kada je zahtevana margina solventnosti osiguravača obračunata za tekuću finansijsku godinu niža od zahtevane margine solventnosti za prethodnu finansijsku godinu, zahtevana margina solventnosti za fiskalnu godinu treba biti najmanje jednaka sa marginom solventnosti prethodne godine umnožena sa odnosom, koji rezultira između iznosa provizija za nerešene štete na kraju finansijske godine i iznosa provizija za nerešene štete na početku finansijske godine, ali pod uslovom da ovaj odnos ni u kom slučaju ne bude veći od 1. U ovom slučaju, u obračunu ovog izveštaja, trebaju se uzeti kao osnov iznosi neto štete od reosiguranja.

Član 8

Garantni fond

1. Garantni fond sastojće se od osnovnog kapitala, koji je utvrđen u članu 4. i dodatnog kapitala, prema članu 5. ove uredbe i predmet je usvajanja od CBK-a.
2. Garantni fond ni u kom slučaju ne može biti manji od 1/3 zahtevanog minimalnog nivoa solventnosti, utvrđenom u članu 7. stav 4. ove uredbe.
3. Nezavisno od utvrđivanja u stavu 1. i 2. ovog člana:
  - 3.1. Garantni fond licenciranog osiguravača za obavljanje aktivnosti osiguranja na Kosovu za neživotna osiguranja ne može biti manji od 2.200.000 (dva miliona i dvesta hiljada) evra;

---

⁴ Obuhvata sva potraživanja od reosiguravača i saosiguravača za štete, uključujući ovde i svaku izmenu u rezervama za štete koje pripadaju reosiguravačima i/ili saosiguravačima.

- 3.2. U slučaju kada se jedan ili nekoliko rizika obuhvataju u kategorijama od 10 do 15 u članu 7. Zakona o osiguranju, onda garantni fond ne može biti manji od 3.200.000 (tri miliona i dvesta hiljada) evra.
4. U cilju njegove garancije, minimalni zahtevani iznos garantnog fonda treba držati u jednom od bankarskih računa pod nazivom „račun garantnog fonda“, u licenciranim bankama i/ili ograncima stranih banaka za delovanje na teritoriji Republike Kosova. Raspodela sredstava garantnog fonda vršiće se kao u nastavku:
  - 4.1. 10% garantnog fonda treba da se održava u jednom računu CBK-a,
  - 4.2. Ne više od 30% garantnog fonda na računu od poverenja u jednoj komercijalnoj banci prema stavu 4. ovog člana.
5. Garantni fond može se ulagati samo u bankarskim depozitima i u državnim obveznicama izdate od Vlade Republike Kosova i ne može se dodirnuti bez prethodnog odobrenja CBK-a.
6. Svaka transakcija u vezi sa garantnim fondom ne može se vršiti bez prethodnog odobrenja CBK-a, i nakon što osiguravač podnese zahtev sa svim zahtevanim potrebnim informacijama od CBK-a. Svaka transakcija se vrši kroz bankarske transfere.

Član 9

Izvor kapitala

1. Za potvrđivanje izvora porekla kapitala, osiguravača dostavlja u CBK-u informacije kao u nastavku:
  - 1.1. Za pravna lica:
    - 1.1.1. evidenciju o poreklu – izvor stvaranja kapitala, kao izveštaj spoljnog revizora, godišnji finansijski pregledi, pokloni ili drugi izvori namenjeni za kupovinu akcija osiguravača;
    - 1.1.2. potvrda izdata od nadležnih organa, koji prikazuje podatke o bilansu pravnih lica i o ispunjavanju poreskih obaveza.
  - 1.2. Za fizička lica:
    - 1.2.1. evidenciju o izvoru stvaranja kapitala kao kupovina ili prodaja, poklon, gotovina kao depozit u bankama ili druge potvrde za izvor stvaranja kapitala;
    - 1.2.2. potvrda koja dokazuje ispunjavanje poreskih obaveza.
2. Doprinosi za kapital osiguravača ne treba da izviru od pozajmljenih javnih fondova, bankarskih kredita ili drugih pozajmljivanja, čije je poreklo nezakonito i nepoznato.
3. U cilju sprečavanja pranja novca, CBK u saradnji sa Obaveštajnom finansijskom jedinicom Kosova može zahtevati dodatne informacije od akcionara i osiguravača tokom potvrđivanja izvora kapitala.

Član 10

Obračun i izveštavanje

1. Osiguravač treba da na tri meseca i godišnje redovno izrađuje i obračuna izveštaje u vezi sa:
  - 1.1. Kapitalom;
  - 1.2. Garantnim fondom;
  - 1.3. Zahtevanim nivoom solventnosti;
2. Osiguravači se vršiti obračun nivoa kapitala i garantnog fonda na tri meseca, zadnjeg dana kalendarskog kvartala.
3. Podaci koji će se upotrebiti za popunjavanje tromesečnih izveštaja u vezi sa zahtevanim nivoom solventnosti koji pokriva period od tri do sedam godina, trebaju biti u skladu s ovim okolnostima:
  - 3.1. za prvi kvartal, podaci od perioda 1. april prethodne godine (odnosno, aritmetički prosek za prethodne tri ili sedam godina istog obračunskog perioda) do 31. maja tekuće godine (u izvršenju);
  - 3.2. za drugi kvartal, podaci od perioda 1. juli prethodne godine (odnosno, aritmetički prosek za tri ili sedam godina istog obračunskog perioda), do 30. Juna tekuće godine (u izvršenju);
  - 3.3. za treći kvartal, podaci od perioda 1. oktobar prethodne godine (odnosno, aritmetički prosek za tri ili sedam godina istog obračunskog perioda), do 30. septembra tekuće godine (u izvršenju).
4. Osiguravači treba da dostavljaju u CBK-u popunjene izveštaje prema zahtevima u tački 1. ovog člana, za prvi kvartal, drugi i treći u roku od mesec dana nakon isteka kvartala izveštavanja.
5. Osiguravači treba da dostavljaju u CBK-u popunjene izveštaje prema zahtevima u tački 1. ovog člana, za ukupnu obračunsku godinu u roku od mesec dana nakon završetka kalendarske godine.
6. Osiguravači će dostavljati u CBK-u gore navedene oblike:
  - 6.1. U elektronskom obliku;
  - 6.2. U pisanom obliku (štampan primerak), potpisana od odgovornih lica za popunjavanje ovih oblika i drugih odgovornih lica. Oblici koji se koriste za obračun adekvatnosti kapitala trebaju biti overeni od licenciranog aktuara koji je imenovan od osiguravača.

Član 11

Adekvatnost kapitala za novo licencirana osiguravajuća društva

1. Osiguravači koju si dobili licencu za obavljanje delatnosti u neživotna osiguranja treba da dostavljaju u CBK obračun prve, druge i treće godine margine solventnosti

(adekvatnosti kapitala) sa osnovom premije i štete, nakon isteka prve, druge, treće godine od početka njihovih aktivnosti.

2. Osiguravači će uraditi obračun prve, druge i treće godine margine solventnosti sa osnovom premije i štete na osnovu relativnih podataka za prvu, drugu i treću godinu poslovanja.
3. Izuzev stava 1. i 2. ovog člana, obračun margine solventnosti za prvu godinu poslovanja uradiće se samo sa osnovom premije onako kako je utvrđeno u članu 7. stav 6. ove uredbe.
4. U drugoj i trećoj godini poslovanja, osiguravači će uraditi obračun margine solventnosti u skladu sa stavom 2. ovog člana.
5. Obračun margine solventnosti (adekvatnosti kapitala) sa osnovom štete za drugu i treću godinu zasnivaće se:
  - 5.1. U podacima prve i druge godine poslovanja za obračun margine solventnosti (adekvatnosti kapitala) za drugu godinu;
  - 5.2. U podacima prve, druge i treće godine poslovanja za obračun margine solventnosti (adekvatnosti kapitala) za treću godinu.
6. Izuzev stava 5. ovog člana, osiguravač koji osigura rizike koji se uglavnom odnose na rizik kredita, oluje, grada i mraza, treba da obračunaju marginu solventnosti sa osnovom štete sa periodom kretanja od tri godine, do isteka najmanje sedam godina od početka aktivnosti. Prvi obračun margine solventnosti sa osnovom štete za period od sedam godina, uradiće se nakon isteka najmanje sedam godina od početka aktivnosti osiguravača.

Član 12

Preduzete mere od odbora direktora osiguravača za obezbeđivanje/postizanje zahtevanog nivoa solventnosti

1. U slučaju da kapital osiguravača nije dovoljan, zbog povećanja zahtevanog nivoa solventnosti ili drugih razloga, odbor direktora osiguravača treba da preduzima potrebne mere za postizanje zahtevanog nivoa kapitala kao i da donosi odluke ili daje predloge u vezi sa merama koje spadaju u okviru njihovih nadležnosti ili drugih odgovornih organa kompanije.
2. Odbor direktora osiguravača treba da obaveštava CBK u vezi sa predloženim merama iz stava 1. ovog člana u roku od osam kalendarskih dana od njihovog predloga.
3. Pored obaveštavanja CBK-a, kako je utvrđeno u stavu 2. ovog člana, upravni odbor osiguravača treba da priloži prognoze poslovanja za naredne pet finansijske godine:
  - a) Za prve dve godine na tri meseca
  - b) Godišnje za tri preostale godine
4. Projekcije poslovanja utvrđene prema stavu 3. ovog člana trebaju da obuhvataju najmanje:
  - 4.1. Bilans stanja

- 4.2. Pregled prihoda i rashoda
- 4.3. Obračun adekvatnosti kapitala
- 4.4. Obračun raspoloživog kapitala
- 4.5. Obračun zahtevane margine solventnosti
- 4.6. Pretpostavke na osnovu kojih su urađene projekcije.

Član 13

Preduzete mere od CBK-a

1. U slučajevima kada se dovodu u opasnost interesi osiguranika i/ili kapital nije dovoljan kako je utvrđeno u članu 7. i 8. ove uredbe, CBK može zahtevati od osiguravača da podnese plan oporavka zajedno sa predloženim merama za naredne tri finansijske godine, koji treba da sadrži:
  - 1.1. Procena administrativnih troškova kao i upoređivanje sa trenutnim ukupnim troškovima i provizije;
  - 1.2. Detaljna procena prihoda i rashoda u vezi sa direktnim poslovanjem osiguranja i reosiguranja;
  - 1.3. Prognoza bilansa stanja i drugih finansijskih pregleda;
  - 1.4. Obračun kapitala i garantnog fonda kako je utvrđeno u članu 3. i 8. ove uredbe;
  - 1.5. Obračun zahtevanog nivoa solventnosti kako je utvrđeno u članu 7. ove uredbe;
  - 1.6. Procena finansijskih izvora koji su namenjeni za pokrivanje zahtevanog nivoa solventnosti i svih drugih obaveza osiguranja od osiguravača;
  - 1.7. Opšte politike i strategije reosiguranja.
2. CBK može primorati osiguravače da održe veću marginu solventnosti u slučaju kada se procenjuje da su prava osiguranika u opasnosti kao rezultat pogoršanja finansijskog stanja osiguravača. Ovaj zahtevani veći nivo solventnosti treba da se zasniva na planu finansijskog oporavka, uključujući ovde predlog za mere koje će se preduzeti u naredne tri godine.
3. CBK može zahtevati od osiguravača da zabeleži pad revalorizovane vrednosti elemenata koji su uzeti u obzir prilikom utvrđivanja zahtevane margine solventnosti, u slučajevima kada je došlo do značajne promene u tržišnoj vrednosti ovih elemenata od završetka finansijske godine.
4. CBK može zahtevati prilagođavanje/regulisanje u zahtevanom obračunu solventnosti osiguravača, u slučajevima kada se procenjuje da se priroda ili kvalitet ugovora o reosiguranju značajno promenio u odnosu sa poslednjom finansijskom godinom ili kada ugovori o reosiguranju ne omogućavaju uravnotežen transfer rizika.
5. Plan finansijskog oporavka se podnese za usvajanje u CBK, u rokovima utvrđenim od CBK-a. CBK donosi odluku da usvaja ili odbija plan finansijskog oporavka, u roku od mesec dana od dana njegovog prijema u CBK.
6. U slučaju odbijanja usvajanja plana finansijskog oporavka, CBK preduzima jednu ili više mera nadzora, u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Član 14

Zabrana raspodele profita

1. Osiguračima neće biti dozvoljeno da dele profit u obliku dividende ili posredničkih dividendi ili u obliku isplata zasnovane na učešće u profitu borda direktora, nadzornog odbora ili drugih zaposlenih u slučajevima kada:
  - 1.1. Kapital osiguravača je ispod zahtevanog nivoa solventnosti, utvrđen prema članu 7. ove uredbe;
  - 1.2. Kao rezultat raspodele profita, kapital osiguravača pada ispod zahtevanog nivoa solventnosti, utvrđen prema članu 7. ove uredbe;
  - 1.3. Osiguravač ne garantuje minimalni nivo likvidnosti, kako je utvrđeno u članu 64. Zakona o osiguranju;
  - 1.4. Osiguravač nije sproveo naložene mere od CBK-a za ispravku u vezi sa pogrešnim tumačenjem i netačnim predstavljanjem sredstava i obaveza u finansijskim pregledima gde će ispravno objavljivanje uticati na rezultate poslovanja osiguravača.
  - 1.5. CBK može odbiti zahtev za raspodelu dividende, ukoliko prema njenoj proceni, isplata dividende može otežati finansijsko stanje osiguravača.

Član 15

Instrumenti subordiniranog duga kao element dodatnog kapitala

1. Osigurači koji imaju cilj da obuhvate instrumente subordiniranog duga kao elementa dodatnog kapitala, treba da obaveštavaju CBK najmanje 30 dana pre preduzimanja ove akcije.
2. Pored obaveštenja kako je utvrđeno u stavu 1. ovog člana, osiguravač treba da podnese i sledeća dokumenta:
  - 2.1. Nacrt-ugovora o izdavanju instrumenta subordiniranog duga,
  - 2.2. Prognoze poslovanja za naredne pet godine.
3. Prognoze poslovanja iz stava 2. ovog člana treba da najmanje sadrže utvrđene uslove u članu 11. stav 4. ove uredbe i dostavljaju u CBK-u u skladu sa članom 10. stav 6. ove uredbe.
4. Osiguravači mogu da podnesu instrumente subordiniranog duga kao element kapitala u obračunu dodatnog kapitala ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:
  - 4.1. Ako ugovor između osiguravača kao izdavaoca i vlasnika instrumenata subordiniranog duga jasno pokazuje da u slučaju stečaja ili likvidnosti izdavaoca/osiguravača, nosilac ima pravo isplate tek nakon otplate/isplate potraživanja drugih poverilaca,
  - 4.2. Ako je kapital isplaćen u celosti, tj. ako je uzet u obzir samo isplaćen iznos kapitala,
  - 4.3. Ugovor između osiguranika i subordiniranog poverioca ne treba da sadrži odredbe koje dozvoljavaju poveriocu da dobije isplatu pre naznačenog datuma

- dospeća, osim u slučaju stečaja ili likvidnosti osiguravača, ili ako je to drugačije predviđeno ovom uredbom,
- 4.4. Ugovor između osiguravača i subordiniranog poverioca može se izmeniti samo uz prethodno odobrenje CBK-a.
  5. Osiguravači mogu predstavljati kapital subordiniranog duga kao element u obračunu dodatnog kapitala koji sadrži naznačen datum dospeća kao i kapital subordiniranog duga bez naznačenog datuma dospeća.
  6. Ako osiguravač zastaje u ispunjavanju zahteva utvrđenim iz stava 4. ovog člana onda kapital subordiniranog duga neće se priznavati u obračunu dodatnog kapitala.

Član 16

Kapital subordiniranog duga sa naznačenim datumom dospeća

1. Osim uslova navedenim u članu 15. stav 4. ove uredbe, kapital subordiniranog duga koji sadrži naznačen datum dospeća treba da ispunjava sledeće uslove:
  - 1.1. Naznačena dospeća treba da budu najmanje 5 godina i jedan dan,
  - 1.2. U obračunu dodatnog kapitala, osiguravač treba da postepeno smanjuje kapital subordiniranog duga sa kumulativnim odbitkom od 20% za zadnje 5 godine pre datuma dospeća, kao u nastavku:
    - 1.2.1. kada se obračuna dodatni kapital za pet godine ili manje od pet godina i više od četiri godine pre datuma otplate celog iznosa ili jednog dela finansijskog instrumenta otplaćenog duga, odbitak od 20% će se upotrebiti za taj deo iznosa,
    - 1.2.2. kada se obračuna dodatni kapital manje od četiri godine i više od tri godine pre datuma otplate, upotrebiće se odbitak od 40%,
    - 1.2.3. kada se obračuna dodatni kapital manje od tri godine i više od dve godine pre datuma otplate, upotrebiće se odbitak od 60%,
    - 1.2.4. kada se obračuna dodatni kapital manje od dve godine i više od jedne godine pre datuma otplate, upotrebiće se odbitak od 80%,
    - 1.2.5. kada se obračuna dodatni kapital jednu godinu ili manje od jedne godine pre datuma otplate, upotrebiće se odbitak od 100%, i ovaj iznos kapitala subordiniranog duga neće se obuhvatiti u obračunu dodatnog kapitala.

Član 17

Kapital subordiniranog duga bez nekog naznačenog datuma dospeća

1. Osim uslova navedenim u članu 15. stav 4. ove uredbe, kapital subordiniranog duga koji ne sadrži neki naznačen datum dospeća treba da ispunjava sledeće uslove:
  - 1.1. Finansijski instrument ne može se isplatiti na inicijativu vlasnika bez prethodnog odobrenja od CBK-a, osim u slučaju kako je utvrđeno u tački 2.1 ovog člana;
  - 1.2. Osiguravač treba da obezbeđuje mogućnost odlaganja povraćaja ovog finansijskog instrumenta.
2. Kapital subordiniranog duga može se isplatiti u ovim slučajevima:

- 2.1. Ako je prethodno dostavljeno obaveštenje u CBK pet godina pre datuma planirane otplate kapitala subordiniranog duga, da bi se omogućavao obračun odbijanja ovog kapitala/instrumenta kako je utvrđeno u članu 15. ove uredbe u obračunu dodatnog kapitala;
  - 2.2. Ako kapital subordiniranog duga nije sastavni deo dodatnog kapitala, tj. ako je obračunat sa odbitkom od 100%;
  - 2.3. Ako je prethodno odobrenje za raniju otplatu uzeto od CBK-a.
3. U slučaju da osiguravači nameravaju da vrše raniju otplatu, trebaju da prethodno obaveštavaju CBK najmanje šest meseci pre datuma otplate kao i da pružaju plan u vezi sa obračunom adekvatnosti kapitala pre i nakon otplate. CBK će odobriti ponovnu isplatu ili otplatu samo ukoliko ovaj plan pokazuje da će se zahtevi adekvatnosti kapitala, koji su utvrđeni u članu 7. ove uredbe, ispunjavati i nakon otplate ili ponovne isplate ovog instrumenta.

Član 18

Sprovođenje, korektivne mere i civilne kazne

Kršenje odredaba ove uredbe biće predmet administrativnih mera i novčanih kazni kako se utvrđuje Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci i Zakonom br. 05/L-045 o osiguranju.

Član 19

Prelazne odredbe

Postojeći osiguravači trebaju biti u skladu sa zahtevima ove uredbe do 1. marta 2017. godine.

Član 20

Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ove uredbe, stavlja se van snage sve odredbe Uredbe o depozitu sredstava kao garancije. Adekvatnosti kapitala, Finansijskog izveštavanja, Upravljanje rizikom, ulaganjima i likvidnošću koje se odnose na adekvatnosti kapitala i solventnost, usvojeno od Odbora CBK-a, 30. aprila 2015. godine.

Član 21

Aneksi

Sastavni deo ove uredbe su i dva priložena oblika: Aneks I – Tabela za obračun solventnosti i Aneks II – Tabela za obračun kapitala.

Član 22

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 1. marta 2017. godine.

Predsednik Odbora Centralne Banke Kosova Republike Kosova.

Prof. Dr. Bedri Peci

Aneks I

1. Tabela za obračun solventnosti

1	Tabela rezervi za štete	Prethodne 3	Prethodne 2	Prethodne 1	Aktuelne
1.1	Zahtevi za nerešene štete u početku perioda				
1.2	Isplaćene štete				
1.3	Zahtevi za nerešene štete na kraju perioda				
1.4	Nastale štete (1.2 + 1.3) - 1.1	-	-	-	-
1.5	Prosek nastalih gubitaka		-		-
2	Tabela dela zahteva od Reosiguravača				
2.1	Deo Reosiguranja za nerešene štete na početku perioda				
2.2	Prihvaćeno reosiguranje				
2.3	Deo Reosiguranja za nerešene štete na kraju perioda				
2.4	Deo Reosiguranja za nastale gubitke	-	-	-	-
2.5	Neto nastali gubici (održane štete)	-	-	-	-
2.6	Nivo održavanja				
2.7	Prosek nivoa održavanja				
3	Na osnovu premija			Prethodne 1	Aktuelne
3.1	Bruto pisane premije				
3.2	Promena premija				
3.3	Za kat: 11,12,13 povećanje premije za 50%				
3.4	Drugo (Takse & reosiguranje)				
3.5	Ukupno			-	-
3.6	Prva kategorija (fiksna do 10 miliona)			10,000,000	10,000,000
3.7	Druga kategorija (preko 10 miliona)			-	-
3.8	Procenat prve kategorije (fiksni)			18%	18%
3.9	Procenat druge kategorije (fiksni)			16%	16%
3.10	Rezultat na osnovu premija			-	-
3.11	Nivo održavanja			#DIV/0!	#DIV/0!
3.12	Rezultat solventnosti na osnovu premija			-	-
4	Na osnovu štete				
4.1	Bruto nastale štete (pogledaj tabelu štete)			-	-
4.2	Prva kategorija (fiksna)			7,000,000	7,000,000
4.3	Druga kategorija				
4.4	Procenat prve kategorije (fiksni)			26%	26%
4.5	Procenat druge kategorije (fiksni)			23%	23%
4.6	Iznos prve kategorije			0	0
4.7	Odnos između Neto i Bruto nastalih šteta			#DIV/0!	#DIV/0!
4.8	Minimalni procenat			50%	50%
5	Rezultat solventnosti na osnovu štete			-	-
5	Zahtevana solventnost				
5.1	Na osnovu premija			-	-
5.2	Na osnovu štete			-	-
5.3	Zahtevana solventnost			-	-
5.4	Zahtevana solventnost za prethodnu godinu			-	-
5.5	Solventnost na osnovu povećanja od 150%			-	-

Aneks II

2. Tabela za obračun kapitala

	Prethodne 1	Aktuelne
I OSNOVNI KAPITAL, Član 4: (1 + 2 + 3)	-	-
1 Isplaćen akcijski kapital od osiguravača u gotovini	-	-
2 Rezerve kapitala (rezerve priznate zakonom i slobodne rezerve),	-	-
3 Akumulisani profiti prenošeni nakon odbijanja dividende za isplatu	-	-
II ELEMENTI KOJI SE ODBIJAJU IZ OSNOVNOG KAPITALA, Član 4: (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
1 Svoje otkupljene akcije	-	-
2 Ulaganja u nematerijalna sredstva;	-	-
3 Prenošeni gubici i gubici tekuće godine (u izvršenju);	-	-
4 Razlika između rezervi za diskontirane i nediskontirane štete	-	-
III DODATNI KAPITAL, Član 5; (1 + 2 + 3 + 4), max 50%	-	-
1 Akcijski kapital osiguravača, koji se sastoji od izdanja preferencijalnih akcija prema nominalnom iznosu koje su isplaćene u gotovini u kapital osiguravača,	-	-
2 Instrumenti subordiniranog duga,	-	-
3 Rezerve kapitala koje se odnose na preferencijalne akcije,	-	-
4 Drugi elementi.	-	-
IV REGULATORNI KAPITAL, (I - II + III)	-	-
V ELEMENTI KOJI SE ODBIJAJU U OBRAČUN KAPITALA, Član 6: (1 + 2)	-	-
1 Učešća ili vlasništva u imovinama drugih društava.	-	-
2 Ulaganja u instrument subordiniranog duga.	-	-
VI Nelikvidna sredstva, Član 6; (1 deri 9)	-	-
1 premije potraživanja i poverioci od reosiguranja preko 90 dana	-	-
2 krediti i potraživanja za naplatu sa nadovezanim strankama	-	-
3 poverioci i druga potraživanja za naplatu, koji ne proističu od delatnosti osiguranja	-	-
4 krediti od brokera i agenata	-	-
5 100% od unapred plaćenih troškova i odloženih poreskih sredstava	-	-
6 druga sredstva, koja nisu oslobođena od svake odgovornosti ili obaveze	-	-
7 druga sredstva, koja se ne konvertuju lako u gotovini	-	-
8 nematerijalna sredstva (intangable Aset)	-	-
9 drugo	-	-
VII Neto imovina – Raspoloživi kapital (IV - V - VI)	-	-
VIII Garantni fond prema zakonu	3,200,000	3,200,000
IX Zahtev za kapital prema Garantnom fondu	(3,200,000)	(3,200,000)
X Zahtevi za pokrivenost solventnosti	-	-
XI Konačni zahtev za povećanje kapitala	3,200,000	3,200,000